

Φασουλῆς καὶ Περικλέους, ὁ καθένας νέτος σκέτος.

Φ.—Τὸν ἔφεραν 'στὸν Πειραιᾶ μ' ἐμπορικὸ βαπόρι,
πύχε σημαία, Περικλῆ, κατὰμαυρη 'στὴν πλώρη.
Τὸ πρᾶγμα σὰν παρ᾽ ἐξοικὸς μ' ἀλλόκοτο μ' ἱράνη
κι' ἐρώτησα περιέρχων τὸν Μπαρμπά Διληγιάννη :
« Μπαρμπά, γιατί δὲν ἔστειλες πολέμικὸ κανίνα ; »
κι' ἀπήντησε σ' ἐμένα :
« ὦ κύριε μαι Φασουλῆ,
μὴ μὲ σκοτίζετε πολὺ,
καὶ μάθετε, παρακαλῶ, αἰς ὅλ' οἱ λιμαζόροι
ὅτι, καθὼς γνωρίζομαι, ἐνὸς μονάχα Γάλλου
μετέφερε τὰ κόκαλα πολέμικὸ βαπόρι,
ἦγουν τοῦ Ναπολέοντος, ἐκείνου τοῦ Μεγάλου. »

Τίτοιχα μούπε παραλά, ἰγὼ δ' εἶπα πρὸς ἐκείνον :
« ἔκαμες πολὺ καλὰ,
καπετάνιε τῶν Ἑλλήνων. »

Κι' ἐν ἐστύλλαιτι παρὰ
δι' αὐτὸν κατεσπευσμένως,
τ' ἤθελε νὰ καταλάβῃ
ὁ Τρικούπης παθαρμένως ;

Κι' ὁ μεγάλος κι' ὁ μικρὸς
ὅταν εἶναι πᾶς νεκρὸς,
ξίρουμε, κύρ Θεωρῆ,
πῶς νὰ νοιώσῃ δὲν ἔμπορὶ
ὅ, τι χάρι κι' ἐν τοῦ κάνης,
κι' ἀδικα τὸν κόπο χάνεις.

Ἐάν ἦτο ζωντανὸς
κι' ὅπως ἄλλοτε τρανός,
θα σοῦ ᾔλεγαν πῶς θραύεις
κάθε Μοίρα νὰ τοῦ στείλῃς.

Μὰ πῆς καὶ σύ, βρι Περικλῆ, 'στουὺς ἄλλους ποῦ δὲν ξίρουν
τὰ ρήματα τὰ σιχτοῦτὰ τοῦ σιχτοῦμου στόματος,
πῶς δια τὰ πολέμικα μονάχα μεταφέρουν
τὸν Μίγαν Ναπολέοντα καὶ τοὺς πιστοὺς τοῦ κόμματος.
Κι' ὁ Θεωράκης ἔμαθα τὰ τυπικὰ πῶς ἀρρεῖ
καὶ 'στὸν νεκρὸν τὴν ἀδελφὴν πῶς δὲν ἐπληγεράσῃ,
κι' εἶπα ἐξαρχὰ 'στὸν Θεωρῆ, χαρὰ 'στὸν Διληγιάννη,
ἐποὶ τὰς τυπικότητας ἀφῆκε τὰς γελείας,
κι' οὐτ' ἓνα τηλεγράφημα δὲν ἔπαισε νὰ κἀνῃ
καθὼς ὁ Δίλκε, Τσαμπερλαῖν, κι' ὁ Πρίγκηφ Οὐκλίλλης. »
Καὶ μούπαν τὸν Προδουρογγὺν πιστῶς πῶς ἐμυμήθη
κι' ὅπως αὐτὸς ἔβλεπε τὰ χρεὶ τὰ συνήθη
κι' ὁ κύρ Ἀλέκος ὁ πολὺς ὁ μὲ τὰ μπαρμπετόνια,
ποῦ τὸν Τρικούπη καθίζε 'στ' ὀλόχρυσο τάμαζι,
καὶ τοῦκανε τὸν ἀμαζᾶ σὲ περσμένινά χρόνια
καὶ βέρδα μ' ἄρῳαζε, μὴ βρίζῃ καὶ μὴ στάξῃ.

Κι' εἶπα ἐτίτοιχα διπλωμάτης
κι' Αὐλικὸς ἀριστοκράτης,
ποῦ ἐκμάνει ὁ 'ἀπομνήνη
τῆς Κορώνης, ὅπως λέν,

ἐμπορεῖ ποτὶ νὰ γίνῃ
μηνιτῆς τοῦ Τσαμπερλαῖν ; »

Κι' ἔμαθ' ἀπὸ καθὲς στόμα
πῶς κι' ὁ Βασιλεὺς ἀκόμα
ἔστειλε μὲ σεβὰρ
τηλεγράφημα ξέρο.

Καὶ 'στὸν Σίρβο τὸν ἀγμάκη
εἶπε λόγια σεβὰρ
πῶς τὸν 'πότισε φαρμάκι
ὁ Τρικούπης μὲ φορὰ.

Κι' εἶπα ἐτάχα τί σημαίνει
τίτοιχα λόγος φοβερὸς ;
ὁ Κορώνικα πικραμένη,
'πῆς μας τὰ λεπτομερῆς.

Ἀρχις καὶ σὺ νὰ λῖς
τὰ φαρμάκια, Βασιλῆα,
καὶ τῆς πικραίας τῆς πολλαῖς,
ποῦγες πῆ μὲ τὴν Ἑλλάδα,
νὰ τῆς μάθωμι κι' ἐμεῖς
οἱ ταχυπόδες ὁρμαῖς.

Ἐλα 'πῆς μας τί συμβαίνει,
ὁ Κορώνικα πικραμένη,
γὰρ ν' ἀκούν κι' οἱ πατριῶται
τοὺς καυμούς σου καὶ τοὺς πόνους...
Ἐμεῖς ξίρουμε πῶς τότε
'στουὺς πικροὺς ἐκείνους χρόνους
ἦπες τοῦ πολυλοῦ τὸ γάλα
κι' εἶδες ἀγαθὰ μεγάλα.

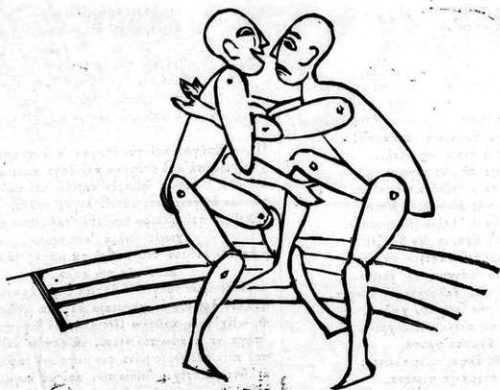
Κρίμα νὰ μὴ σοῦ χάρισῃ
ὁ Τρικούπης πρὸ πολλὰ,
κρίμα νὰ παραγνωρίσῃ
τόσα χρεὶ μας ὑψηλά.

Ἐνὲ δῶρον ζηλευτὸν
δὲν ἀπένκτησε καὶ σὺ,
ἀδικήθης κι' ἀπ' αὐτὸν,
Κορανίτσα μας χρυσή.

Κι' ὅσοι πρίπει νὰ σοῦ κάνουν
ἓνα κι' ἄλλο σου χατήρι,
προσπαθεῖν νὰ οἱ πικρῶνουν
μὲ πικρότατο ποτήρι,
κι' ἀπ' αὐτὸν κι' ἐκείνον μείνει
ἡ Κορὸν ἀδικημένη.

Ἐλα μίλα μὲ τὸ στόμα
πικραμένου Βασιλῆα...
ξίρεις τοῦ νεκροῦ τὸ πτώμα
πῶς δὲν ἔχει πᾶς μιλία.

Τὴν Αὐλὴν κι' αὐτὸς ἤδειαι
καὶ γὰρ τεύτο τάξιμο

Πάλη δὸς φαμαρόνων
κατόπιν τῶν Ἀγώνων.

νὰ τὸν φέρουσιν μὲ καίχι
ἐπρίπει ψαράδιον.

έτσι με τὸ Σταθὸν κι' ὁ νῖος Κωνσταντῖνος
νὰ δόξασιν προσπαθῶν μὲ τοῦτο τὴν Ἑλλάδα,
μαεὶ 'στὴ φύρις του πῶς 'πίθανε κι' ἐκείνος,
μὲ φορὰ τοῦ 'χάρισε τὴν δόλια Μανωλάδα,
οὐτ' ἵνα τηλεγράφημα δὲν ἴσταις 'στὰς Κάννας
ὡν Ἀγώνων κατ' αὐτὰς τὴν δόξαν ἱερύνας.
ἄλλως τι καταγίνεται, βρὶ Περικλῆ, μὲς 'στ' ἄλλα
ἐκ σύνταξιν ἐπιστολῆς περισπούδαστου μάλα,
ταύτην τὴν ἐπιστολὴν, ὡς διαδίδουν θρύλοι,
κ τὸν Ἀδέρωφ σκίπτεται μὲ πρώτων νὰ τὴν στείλῃ.

'Στὴν κάμαρά του μόνος κλεισμένος
κι' ἀπὸ στεφάνους βαθυρμένους,
κατεπιγόντως τὸ γράμμ' ἀρχίζει,
κι' ὅλο καὶ γράφει: κι' ὅλο καὶ σιγίζει,
καὶ τρέχ' ἡ πένα σὰν νῆανι βέλος,
ἀλλὰ τὸ γράμμα δὲν πέρνει τίλος.

Κι' αὐτὸ τὸ γράμμα διαβουλεύεται,
ὡς κομφοτάτη λογοτεχνία,
κι' ὅλοι 'ρωτοῦνε οἱ συμπολιταὶ
εἰ σπῆνται, δρόμους καὶ καρφινεῖα
πότ' ἐπὶ τίλους θ' ἀποσταλῇ
ἢ πρὸς Ἀδέρωφ ἐπιστολῇ.

Π.—Καὶ τί νὰ γράφῃ τάχατε ;

Φ.— Πολὺ μ' ἰνδιαφέρει,
μὰ τὸ περιχόμενον κανίνας δὲν τὸ ξέρει,
κι' οὔτε γνωστόν, ὡς φαίνεται, πρὸς τὸ παρὸν θὰ γίνῃ
καὶ σκοτεινὸν μυστήριον δι' ὅλους θ' ἀπομείνῃ.
Ἐν τούτοις μάθε, Περικλῆ, πῶς ἐν σπουδῇ μεγάλῃ
καὶ 'στὸν Ἀδέρωφ κότινος ἀειθαλῆς ἱστάλῃ,
ἀποκοπεῖς ἐξ ἱεροῦ τῆς Ἀλτσεῦς πεδίου,
γιὰ νὰ τὸν ἔχ' εἰκόνησμα ἥψηλ' ἐπὶ τὴν κάμαρά του,
καὶ νὰ θυμάται κάποτε τὴν δόξαν τοῦ Σταθίου
καὶ τὸν παρὰ τοῦ ἑωδῆς γιὰ τὰσπρα μέμαρά του.

Κι' ἐν 'στῆς δόξης τὴν πλημμύραν
ὅλοι κότινον ἐπῆραν
τὰ κεφάλια των νὰ στίψουν
διχως δοῦρα νὰ ἑωδίσουν.

Κι' ἐν 'στὰς σήμερον ἡμέρας
ἦτ' ὁ κότινος τὸ γέρας
δλων τῶν ἐπιτροπῶν,
σοὺ κι' ἐμοῦ καὶ τῶν λοιπῶν.

'Ἄλλ' ὁ κλάδος τῶν Ἀγώνων
'στὸν Ἀδέρωφ πρίπει μόνον,
ἐπειδὴ μὲ τὸν παρὰ τοῦ
τὸν ἐπῆρε... γιὰ χαρὰ του.

Καὶ 'στὸ μέλλον πιδῶν,
ὅπως βεβαίνουσι τότε,

πρὸς χαρὰν τῶν Ἀθηναίων
ἀκριβὰ νὰ τὸν πληρώσῃ.

Καὶ γι' αὐτὸ θαρρῶ προσμένει
μὲ τὸν κλάδον τοῦ κοινῶν
νὰ τοῦ πάρ συστημένην
κι' ἡ γρηκὴ τοῦ Κωνσταντινίου.

Π. — Βαρὴν βαρὴν τὸ σήμαντρο τῆς Ἐκκλησίας σημαίνει
καὶ τόσος κόσμος 'στού νεκροῦ τὸ σπῆτι μπαينوβγαίνει.

Φ. — Ἀλθάρεια!... πὺς ἐπίτρεψαν καμπάναν νὰ σημάνουν,
τέτοια τιμὴ πὺς ἄφρασαν γιὰ τὸν νεκρὸ νὰ κάνουν!...

Π. — Τόσον πολὺ μαγάρουν ὁ τόπος νὰ φανῇ...
γι' αὐτὸ βεβαίως κι' ὁ νεκρὸς θὰ μὰς εὐγνωμονῇ.

Φ. — Ἐπῆγα καὶ τὸν ὄλιπον μὲ τόσο καρδεκτικῆς
καὶ τὴν καρδίᾳ μου ῥάγισα τῆς ἀδελφῆς ἡ λύπη,
κι' ἀπὸ τῆς λύπης πρὸ πολὺ κι' ἔμεινα μὲ τρομάζει
ἐκεῖν' ἡ θλίψις ἡ βουδῆ, ποὺ δάκρυα δὲν βγαίνει.

Ἐπῆγα καὶ τὸν ὄλιπον, καὶ τοῦ σπῆτιν τὰ κρεῖνα
σὰν μακαμμένα καὶ ξερά μου ῥάγισαν κι' ἐκείνα,

κι' ἐνέμισα γιὰ μιὰ στιγμή πὺς ἔλαιναν τὸ πτώμα,
ποὺ μιὰ φορὰ τοὺς εἶνε μὲ τὴν ζωὴ τὸν χρώμα.

Δὶν ἔγωγ πὺς ὁμηθήκα τὸν παρασμένον χρόνον;
ὅταν ὁ γαῦρος θρίαμβος εἰς ἄρματα χρυσά

στεφανώτως ἐξάβαινε μὲ τῆς ἱλῆς τοὺς κλώνους
σκορπίζοντας 'στὸν νικητὴ στεφάνην περισσά.

Ὀμηθήκα γιὰ μιὰ στιγμή μὲ μάτι βουρκαμένο
καὶ τοῦ νεκροῦ τὴν ἀδελφῇ,

ὁπότεν μὲ χάρᾳ κρυφῇ

ἐπρόσμενε τὸν ἀδελφὸ χρυσοστεφανωμένο.

Ὀμηθήκα χωρὶς φίλιν καὶ κτύπημα 'στὸν ὄμο
πὺς ἔτρεξαν ἀκράτητοι νὰ τὸν ἀκούσουν ὄλοι,

ὁμηθήκα γιὰ μιὰ στιγμή κι' αὐτὸν ἰδὼ τὸν δρόμο
πὺς μὲ τῆς νίκης τοὺς πυρρὸς λαμπρὸς ἐρεγγυόλοι.

Ὀμηθήκα καὶ τῆς Ἑλῆς τὰ ζέζιχαστα τραγούδια,
τὸν λόγο τὸν βροντόφωνο, τὸν λόγο τὸν μαχητή,

τῆς ἐωδίας, ποὺ 'σκόρπιζαν καμκρωτὰ δουλοῦδια,
τὰ πανηγύδια τῆς χαρᾶς, ποὺ βούζει τὸ σπῆτι,

τὰς ἐπιστάσεις τῆς Ἀλῆς, τοῦ θρόνου τὸ μαιμάκι,
τὸν φίλον τοὺς λιθανωτὸς, τοὺς πλῆθους τὸ θυμίαμα,

ὅλη τὴν δόξα, ποὺ γεννᾷ τῆς ἀρετῆς τὸ κάλλος,
ποὺ σκύβει μπρὸς τῆς κι' ὁ μικρὸς, ποὺ σκύβει κι' ὁ μεγάλος,

ὅλη τὴν δόξα, ποὺ γεννᾷ γοργὸς κι' ἀκαμῖος νοῦς,
ὅλη τὴν δόξα, ποὺ κινεῖ σὲ θρόνους ταπεινούς,

ὁμηθήκα γιὰ μιὰ στιγμή τὰ χρόνια τὰ παλαιά,
ποὺ καθὲ χεῖρ διχλεκτὸ βαστοῦσε τὴν Ἑλῆν,

καὶ τῆς ἱλῆς τῆς κρυφαῖς, ποὺ μίσα σ' αὐτὸ τὸ δῶμα
ἐπρασινουλοῦδιζαν περνεϊκαὶ ἀσπῆρα,

καὶ μίσα μου ὄλιστα ἔμεινα χίλις φορεῖς τὸν χρόνον,
ποὺ δὲν ἄφινει τίποτα, παρὰ τὴν πίκρα μόνο.

Π. — Κι' ἐγὼ τὸν ἔλαψα πολὺ,
μὰ τώρα πῆ, ποῦ δὲν μιλῶ
κι' ἐλείσθηκα νὰ χεῖλιν τοῦ,
ἰδοῦσαν ὄλοι φίλοι τοῦ.

Καὶ κάνουν ὅτι κλέβει
γι' αὐτὸν ἀπαρηγόρητα,
καὶ τοὺς ἀκούς νὰ λένε
ποὺ ὄλοι τὸν ἄπορητα
τὰ ξέρουν ἔνα κι' ἕνα,
μὰ δὲν τὰ λέν σ' ἔμεινα

Μὲ τὰς γνώμας των καὶ μόνον
ἐκυβέρνα τόσον χρόνον,
κι' ἂν τὸν ἔφιναν οἱ φίλοι
ἤθελε πατῆ τριβόλους,
διὸ χάριτας ὄρεται
ὁ νεκρὸς κι' εἰς τοῦτους ὄλους.

Τέτοια ταμπουνοῦν πολλοί,
καθεὶς τρὰντὸ κοπέλι,
ποὺ τάκουε, βρὶ Φασουλῆ,
καὶ πικρὰ εἰς πᾶσαν γέλοισι.

Π. — Ἐπῆγαν καὶ τὸν ἔλαψαν 'στὸ πατρικὸ τοῦ μνημῆμα
χωρὶς πομπὴ καὶ στέφανον καὶ λόγο κανέναν,
κι' ὄλος ὁ κόσμος ῥάναζε ἀκρίμα καὶ πάλι κρέμα,
ποὺ δὲν ἐρεγγυόφαισε κανεὶς λογάς τρὰντ.

Ἐκεῖ μὲ τοῦ πατρός των τὸν 'σκέπασαν τὸ χῶμα
χωρὶς μιλίᾳ 'στὸ στόμα,

μόνο τοῦ κόσμου τοῦ βωδοῦ τὰ μάτι τὰ θολὰ
μίλῶσαν πρὸ καλά,

παρὰ τενόρων τραγικῶν ἀστία ξερονήματα,

ποὺ δὲν ἔφινον ἡσυχα μικρὰ μεγάλα μνήματα.

Φ. — Κι' ἔγω, καὶ μὲν Περικλῆ, μὲ βογγητὸ 'στὸ στήθος,
ἦγα καὶ κλάψω τὸν νεκρὸ, καὶ κλάψω καὶ τὸ πλῆθος,

ποὺ πρὶν τῆς ὥρας μόνο του μεγάλων τάφους σκάβει
κι' ὅστανε τρίχει 'πίσω των καὶ μὲ λυγμούς τοὺς θάβει,

τὸ πλῆθος, ποὺ τὸν ἐκλεκτὸν τὰ στήθη φαρμακόνει
καὶ κάθεται 'στους τάφους των καὶ τοὺς μοιρολογεῖ,

ποὺ καθὲ Κλέων σὰν μωρὸ μὲ λόγια τὸ φουσκόνει,
τυρλὸ τὸ σέρνει 'πίσω του καὶ τὸ δηκαγωγεῖ.

Τὸ πλῆθος τὸ δαυμόνον,
τὸ κύπτει πρὸ τῶν καινῶν,

ἀκίβον δὲ μὲ κώνειον
τοῦ Σωφρονίσκου τὸν υἱόν.

Τὸ πλῆθος τὸ κινούμενον, ποὺ μ' ἕνα μόνο χᾶδι
παραληρεῖ καὶ μ' ἔξαψιν χοροπῶδες Διερίσσι,

τὸ πλῆθος τὸ θυμώσιον, ποὺ καὶ τὸν Μιλτιάδην
τὸν στέλλει μὲς 'σὰν σῖδρα τῆς φυλακῆς νὰ σῶσιν.

Π. — Πᾶσι, τὸν ὅψαμα κι' αὐτὸν καὶ τοὺς μεγάλους,
ἀφοῦ τὸν ἰδοῦσάμα μὲ τόσα μεγαλεῖα,

καὶ τὴν ὅψαμα μὲς 'σὰν φᾶμα καὶ τοὺς ἄλλους
γιὰ νὰ 'μπορέσιν γρηγορὰ νὰ δρᾷς ἡ Βασιλεῖα.

Πᾶσι, τὸν ὅψαμα κι' αὐτὸν
τὸν ἄνδρα μας τὸν ζηλευτόν,

ἀλλ' ὅμως τὸ κεφάλι μας δὲν πρέπει νὰ κτυπάμε
καὶ χαίροντες ἄς πᾶμε

τοῦ κήπου τοῦ Βασιλικῶν ν' ἀκούσῃμα τὰ κῆδον,
ποὺ τὸς ὅψαμα φάλλει,

καὶ τώρα δύναμις, παιδεία, νὰ φᾶμε τὸ Κορδόνι
καὶ τὴν κυρτὰ τὸν Ράλλιν,

καὶ τότε νὰ σκεπᾶσῃμα μὲ κροκωτὴν πορφύραν
τῶν προσφιλῶν σαρφῆθῶν καὶ μιστῶν τὴν σφαῖραν.

Π. — Πᾶσι, τὸν ὅψαμα κι' αὐτὸν
τὸν ἄνδρα μας τὸν ζηλευτόν,

κι' ἐγὼ σκυρτὸς ἰσχυρὰ 'στὸ τιμημένο μνημῆμα
κι' ὅταν σὲ τοῦτο βροντήσῃ τῆς κάσας του τὸ ξύλο,

μονάχος ἱψόθουρα τὸν Σολωμῶν τὴν ῥίμα;
ἐνάν' ἑλαρρὸ τὸ χῶμα σου σὰν τῆς Ἑλῆς τὸ φύλλο.

Τὸν Παῖδων ἡ Διὰ πλάσις τὸ Περιόχον
ἐντὸς ὀλίγου Θέατρον ἐκτίθει Παῖδων,
κι' αὐτὸ τὸ χρησιμώτατον κι' ἐκπαιδευτικὸν
συνήγαγεν Γρηγόριος Εὐνότουλος ὁ πᾶν
πρὸς χρῆσιν πάντων τῶν μικρῶν καὶ πάντων τῶν Σχολείων,
κι' ἡ γλῶσσα καθενὸς παιδοῦ θὰ γίνεταί ῥοδόν.